

Beroende och skadligt bruk

Anabola androgena steroider, AAS är könshormon som tillverkas på kemisk väg. De stimulerar muskler och olika vävnader i kroppen. Att använda AAS som inte ordinerats av läkare kallas dopning och är olagligt.

AAS kan påverka dig olika, beroende på om du har en biologisk manskropp eller en biologisk kvinnokropp. I den här texten använder vi ordet [man och kvinna](#) för att beskriva skillnaden.

Anabola androgena steroider, AAS är en grupp konstgjorda hormoner som liknar könshormonet testosteron. De kallas även för anabola steroider.

AAS fungerar på två sätt. De är anabola vilket betyder att de bygger upp muskler och andra vävnader i kroppen. De är androgena vilket betyder att de ger manlig könsdignad och sänker den kroppsegna produktionen av testosteron i testiklarna. AAS används av personer som vill kunna träna mer intensivt och för att nå snabba resultat. Det kallas dopning.

Det finns många olika sorters anabola steroider, som ser olika ut och har olika namn. En del är tabletter, andra tas med spruta.

- Den som använder anabola androgena steroider utsätter sig själv och andra för stora risker.
- Det är olagligt att använda, ha, köpa, sälja, ge bort, tillverka eller [ta in anabola steroider i landet](#). Det är bara lagligt om en läkare har skrivit ut det som läkemedel på recept.
- Det kan innebära stora risker att köpa AAS på [internet från försäljare](#). Du vet aldrig vad du får, det kan innehålla vad som helst.
- Det är förbjudet att ha AAS i kroppen utan läkarordination. Det kan leda till böter eller fängelse. Du som har körkort kan bli av med det.

Det kan vara svårt att upptäcka om någon du känner använder AAS. Här är några exempel på hur du kan märka det:

- Personens humör skiftar snabbt och utan förklaring.
- Personen tänker mer på hur hans kropp ser ut och tänker mycket på mat och träning.
- Personen blir rastlös och har svårt att sova.
- Personen blir starkare och går upp i vikt snabbt.
- Personen ser svullen och plufsigt ut i ansiktet. Det beror på att vatten samlas i kroppens vävnader.
- Personen får mer [akne](#).
-

Personen får bristningar i huden av att musklerna växer fort.

Det här är särskilt utmärkande hos [kvinnor](#) som använder AAS:

- Personen får mörkare och grövre röst.
- Personen får mindre bröst och manliga kroppsformer.

Det är viktigt att du som använder AAS får hjälp att sluta med dopningen. Har du en fråga som inte är bråttom så kan du kontakta dopingjouren genom att ställa en fråga på deras startsida.

Kontakta en [vårdcentral](#) eller psykiatrins öppenvård om du mår psykiskt dåligt och har till exempel ångest och depression. Här kan du [hitta vård](#).

Om det är stängt kan du vänta tills vårdcentralen eller mottagningen öppnar. Många mottagningar kan du kontakta genom att [logga in](#).

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha [sjukvårdsrådgivning](#). Då kan du få hjälp att bedöma symtom eller hjälp med var du kan söka vård.

Kontakta genast en [vårdcentral](#) eller en [jouröppen mottagning](#) om du har tankar på att skada dig själv eller andra, eller om du har självmordstankar.

Sök vård på en akutmottagning om det är stängt på vårdcentralen eller den jouröppna mottagningen.

Du som är närstående ska hjälpa den [som har tankar eller planer på att ta sitt liv](#) att kontakta vården. Vid direkt fara för livet ska du ringa 112.

Du kan må väldigt dåligt av att använda AAS, men du kan aldrig veta i förväg vad som kommer att hända. Det går heller inte att veta vilka biverkningar som du kan få. Det beror bland annat på gener som du har ärvt, ålder, kön, doser och hur länge du tagit preparaten. En del biverkningar kan komma redan efter några veckor. De kan bli bestående långt efter att du har slutat använda dopningspreparatet.

Du kan bli starkare och få större muskler om du styrketränar och samtidigt använder dopningspreparat. Du kan få mer energi och känna att du får bättre självförtroende. Men fler saker kan hända med dig om du dopar dig.

Du kan göra saker du inte skulle göra annars och får svårt att behärska dig. Du kan bli väldigt arg, svartsjuk och våldsam. Risken är ännu större om du dricker alkohol och tar andra droger samtidigt som du använder AAS.

Undersökningar visar att personer som använder AAS riskerar att få allvarliga skador. AAS ger skador på bland annat hjärta och lever. Skadorna kan leda till skrumplever, förstorat hjärta, åderförkalkning och blodproppar. Risken för självmord kan öka.

För den som har ett skadligt bruk av AAS är risken större att få psykos. Det kan leda till hallucinationer och vanföreställningar. Många mår mycket dåligt och blir deprimerade efter att ha slutat med preparaten.

Huden blir grövre och talgkörtlarna stimuleras av AAS vilket gör att du ofta får problem med oren hy och [akne](#).

Du kan få [bristningar i huden](#) av att musklerna växer fort. Bristningarna sitter vid armhålorna och ryggen.

Bröstkörtlarna kan börja växa hos män som har tagit AAS. Det kan göra ont i de spända brösterna och droppa bröstmjölk från bröstvårtorna. En tid efter det att du slutat använda preparaten går en del av bröstkörtlarna tillbaka, men en del behöver opereras.

Du kan få svårt att få stånd efter en tid när du använt AAS. Problemen kommer gradvis. När du slutat använda preparaten kan det ta upp till ett halvår innan sexlusten och förmågan att få stånd kommer tillbaka.

Produktionen av spermier minskar, och de spermier som finns kvar har sämre kvalitet. Testiklarna blir mindre. Det är en förändring som kan bli bestående även om du slutar med AAS.

Andra besvär är förstörad prostatakörtel. Svårighet att få stånd och [få till en graviditet](#) kan bli bestående.

Du som är kvinna och tar AAS kan få grövre röst. Du kan få skäggväxt i ansiktet, ökad behåring på ben, rygg och armar. Samt håravfall på huvudet. Det är vanligt att mensens rubbas och att klitoris växer. Långvarig användning kan leda till svårigheter att få till en graviditet.

Du kan få mindre bröst och manliga kroppsformer.

Tonåringar är [i puberteten](#). Det innebär att de utvecklas mycket. AAS kan göra att utvecklingen stannar av. Tonåringen kan till exempel få kortare kroppslängd än förväntat. Du som är tonåring kan läsa mer om dopning på [umo.se](#)

Många gym genomför slumpmässig testning för dopning. Du blir avstängd om du tävlar inom någon idrott och använder hormoner eller läkemedel som inte är tillåtna. Då kanske du inte får vara med på träningar eller tävlingar på ett tag. Det kan också bli så att dina resultat från tävlingar du varit med i stryks.

[Antidoping Sverige](#) är en organisation som jobbar för att personer som håller på med idrott inte ska dopa sig. Här finns [en lista](#) med vad som räknas som dopning. Där finns också mer information om vad som kan hända om du dopar dig.

Använder du dopningsklassade preparat som läkemedel mot någon sjukdom eller besvär? Till exempel för [astma](#), [könsdysfori](#) eller [adhd](#)? Då kan det fungera lite olika med vad som är tillåtet och inte:

- Du får enligt lagen använda dopningsklassade preparat som behandling. Så länge du får dem utskrivna av en läkare.
- Ibland går det att få tillstånd att tävla i idrott trots dopningsklassade preparat. Det kallas för dispens. Fråga din läkare, din tränare eller de som ansvarar för tävlingen om det går att hitta en lösning.

Senast uppdaterad:

2024-01-12

Redaktör:

Ingela Andersson, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Johan Franck, läkare, specialist i psykiatri, Karolinska Institutet, Solna

Det finns många webbplatser som säljer läkemedel. Men alla webbplatser är inte godkända, och får därför inte sälja läkemedel. Handla bara från webbplatser som är godkända.

Det är bra att veta vilka regler som gäller om du bor i Sverige och behöver ta med läkemedel när du ska resa utomlands. Detsamma gäller om du kommer till Sverige med läkemedel som du har köpt utomlands.

Hormoner är ämnen som styr mycket av det som händer i kroppen. Bland annat hur vi växer, när vi kommer i puberteten och kroppens balans av vatten och salter. Hormonerna bildas i särskilda körtlar och celler i kroppen.

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt.

1177 ger dig råd när du vill må bättre.

I

I

I

[Behandling av personuppgifter](#)

[Hantering av kakor](#)

[Inställningar för kakor](#)

1177 – en tjänst från [Inera](#).